

PROTOCOL DE SUPERVISIÓ DELS ESPECIALISTES EN FORMACIÓ

(Oncologia Radioteràpica)

Versió : 1

Data : 16-02-22

Elaborat per : Núria Rodríguez de Díos

Aprovat per la Comissió de Docència en data : 21-02-22

Presentat al Comitè de Direcció en data : 07-03-22

Objectiu del protocol

Descriure el nivell de supervisió requerit per a les activitats assistencials que desenvolupin els residents.

El protocol ha de ser conegut per tots els residents de l'especialitat i per tots els professionals assistencials de les diferents àrees on es formen els residents.

Aquest document està disponible per consulta a la [intranet](#) del centre.

Marc Legal

- Tota l'estructura del sistema sanitari ha d'estar en disposició de ser utilitzada per als ensenyaments de grau, formació especialitzada i continuada dels professionals.
- El deure general de supervisió es inherent a l'exercici de les professions sanitàries als centres on es formen residents.
  - Article 104 de la Llei 14/1986, General de Sanitat.
  - Article 34.b de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut
  - Article 12.c de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries.
- Les comissions de docència han d'elaborar protocols escrits per a graduar la supervisió de les activitats que duguin a terme els residents en àrees assistencials significatives, amb especial referència a l'àrea d'urgències o qualsevol altre que es consideri d'interès.
- El protocols s'han de presentar als òrgans de direcció del centre per a que el /la Cap d'Estudis pacti amb ells la seva aplicació i revisió periòdica.
  - Article 15.5 del RD 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes de sistema de formació sanitària especialitzada .
  - Article 15.5 del Decret 165/2015, de 21 de juliol, de Formació sanitària especialitzada a Catalunya

Àmbit d'aplicació

Aquest protocol de supervisió és aplicable a tots els residents que estiguin desenvolupant el seu programa de formació sanitària especialitzada de [Oncologia Radioteràpica a l'Hospital del Mar](#).

Afectarà tant a aquells residents que hagin obtingut una plaça a la nostra unitat docent com a aquells d'unitats docents externes que es trobin realitzant una rotació, degudament autoritzada, a la nostra unitat docent.

Si el protocol és comú per a totes les unitats docents de l'especialitat a Catalunya afegir:
Aquest protocol ha estat consensuat entre totes les unitats docents de (XXXX (nom de l'especialitat) de Catalunya i, per tant, és el mateix per a totes elles.

Deure de supervisió

El deure general de supervisió és inherent als professionals que presten serveis a les diferents unitats assistencials on es formen els residents. Aquests professionals estan obligats a informar els tutors sobre les activitats realitzades pels residents.

Els responsables dels equips assistencials dels diferents dispositius que integren la unitat docent han de programar les activitats assistencials dels residents en coordinació amb els seus tutors, per tal de facilitar el compliment de l'itinerari formatiu de l'especialitat i la integració supervisada dels residents en les activitats assistencials, docents i investigadores que es duguin a terme en aquestes unitats, amb subjecció al règim de jornada i descansos previstos per la legislació aplicable al respecte.

La Comissió de Docència i els òrgans de direcció han d'establir els mecanismes necessaris per facilitar el compliment de l'itinerari formatiu i la supervisió adequada dels residents a cada unitat o dispositiu pel qual roten residents.

Supervisió decreixent durant la residència

El sistema de residència implica la prestació professional de serveis per part dels titulats universitaris que cursen els programes oficials de les diferents especialitats en Ciències de la salut.

Aquest sistema formatiu suposa l'assumpció progressiva de responsabilitats en l'especialitat que s'estigui cursant i un nivell decreixent de supervisió, a mesura que s'avança en l'adquisició de les competències previstes en el programa formatiu, fins a arribar al grau de responsabilitat inherent a l'exercici autònom de l'especialitat sanitària.

En aplicació d'aquest principi rector, els residents han de seguir les indicacions dels especialistes que prestin serveis en els diferents dispositius de centre o unitat, sense perjudici de plantejar a aquests especialistes i als seus tutors totes les qüestions que suscitin com a conseqüència d'aquesta relació.

Com a normes generals:

1. Els residents tindran en totes les rotacions un professional de plantilla que supervisarà el seu treball.
2. La supervisió dels residents de primer any serà de presència física.
  - o Serà responsabilitat dels especialistes que prestin serveis als diferents dispositius del centre o unitat pels quals estiguin rotant o prestant serveis d'atenció continuada els residents.
  - o Els esmentats especialistes han de visar per escrit les altes, baixes i altres documents relatius a les activitats assistencials en què intervinguin els residents de primer any.
3. A partir del segon any, la supervisió serà progressivament decreixent.
  - o A aquests efectes, el/la tutor/a del/la resident podrà impartir, tant a aquest/a com als especialistes que prestin serveis en els diferents dispositius del centre o unitat, instruccions específiques sobre el grau de supervisió requerida pels residents al seu càrrec, segons les característiques de l'especialitat i el procés individual d'adquisició de competències.
  - o En tot cas, el/la resident té dret a conèixer als professionals presents a la unitat en la qual presti serveis i podrà recórrer i consultar als mateixos quan ho consideri necessari.

Graduació de la supervisió de les activitats assistencials

La capacitat per a realitzar determinades activitats assistencials per part dels residents té relació amb el seu nivell de competències i amb la seva experiència, en bona mesura determinada per l'any de residència en què es trobin. A més, la naturalesa i dificultat de l'activitat a realitzar és un determinant important. Aquests factors condicionen el grau de supervisió que necessiten.

Nivell 3. Supervisió alta

El/la resident té un coneixement teòric de determinades actuacions però no experiència. El/la resident observa i ajuda a l'especialista de plantilla que és qui fa l'activitat o el procediment.

Nivell 2. Supervisió mitjana

El/la resident té suficient coneixement però no la suficient experiència per realitzar una determinada activitat assistencial de forma independent. El/la resident fa l'activitat o el procediment sota supervisió directa* de l'especialista responsable.

Nivell 1. Supervisió baixa o a demanda

Les competències adquirides permeten al/la resident dur a terme actuacions de manera independent, sense necessitat de tutela directa. El/la resident executa i després informa l'especialista responsable. Sol·licita supervisió si ho considera necessari.

Nivell	Supervisió	Autonomia
1	Supervisió a demanda	Actua de manera independent, excepte en situacions puntuals.
2	Supervisió directa*	Sap com actuar però li manca experiència per a ser autònom/a.
3	Realitzat per l'especialista	Només te coneixements teòrics, pot observar i ajudar.

*Supervisió directa vol dir que l'especialista que està supervisant al/la resident coneix el que fa, intervé quan ho considera necessari i respon a les seves consultes o demandes d'intervenció. La supervisió directa no implica necessàriament que l'especialista estigui de presència física durant tota l'activitat o el procediment.

- Les activitats apreses en anys anteriors mantenen el Nivell de Supervisió previ a l'inici del següent any formatiu, per anar disminuint al llarg del mateix.
- Per a les activitats de nova realització, s'estableix sempre el Nivell de Supervisió màxima a l'inici de la rotació, independentment de l'any formatiu.

Quan un/a resident no assoleix les competències necessàries per a progressar en la seva formació, no es pot disminuir el Nivell de Supervisió de l'activitat en qüestió, havent-se de notificar aquest fet al tutor/a del/la resident, que podrà adaptar i redefinir els Nivells de Supervisió de la rotació fins que es comprovi que la progressió del/la resident garanteix la qualitat de la formació.

Nivell de supervisió en l'àmbit d'urgències

Activitat o procediment	Nivell de supervisió			
	R1	R2	R3	R4
Història clínica i exploració física en l'àmbit d'urgències.	3	2	1	1
Valoració inicial de la gravetat del pacient.	3	3	2	1
Assistència inicial del pacient amb descompensació aguda de les principals patologies ateses a les urgències mèdiques.	3	3	2	1
Valoració de la necessitat d'activar codis i de trucar als especialistes de forma urgent.	3	3	2	1

Nivell de supervisió de les activitats pròpies de l'especialitat

AREA DE CONSULTAS	R1	R2	R3	R4
Atendre els pacients en primera visita, essent capaços d'informar dels procediments a realitzar, el resultats esperables dels mateixos, els possibles efectes secundaris i les indicacions per a la correcta tolerància i desenvolupament del tractament	3	3	2	1
Atendre els pacients en situació de tractament amb cura i seguiment dels possibles efectes secundaris. Atendre les eventuais urgències dels pacients atesos en el servei específic	3	3		1
Atendre els pacients en curs de seguiment un cop finalitzat el tractament, essent capaç d'interpretar els resultats de les proves diagnòstiques, detectar els possibles efectes secundaris i l'evolució de la malaltia.	3	3	2	1
Conèixer el funcionament del circuit assistencial del centre.	3	2	1	1

Activitat o procediment	Nivell de supervisió			
	R1	R2	R3	R4
AREA D'HOSPITALITZACIÓ				
Realitzar la correcta història clínica dels pacients, anamnesi i recollida de totes les dades del procés diagnòstic o tractaments previs per a la correcta valoració dels pacients.	3	2	2	1
Realitzar l'orientació diagnòstica i optimitzar les sol·licituds de les exploracions complementàries.	3	3	2	1
Interpretació de les exploracions complementàries bàsiques (analítica, ECG, Rx de tòrax i abdomen) i de les exploracions complementàries específiques (proves funcionals, proves de imatge,...) de cada especialitat.	3	3	2	1
Presentar i defensar adientment el casos en les sessions clíniques de control del servei específic amb tota la documentació o dades recollides i amb la proposta de planificació dels pacients en quant a indicació de tractament, esquema terapèutic i prioritat de tractament.	3	2	2	1
Complimentar els documents de consentiment informat de les exploracions complementàries i tractaments que ho requereixin.	3	2	1	1
Complimentar parts judicials, certificats de defunció i altra documentació requerida pel malalt, la família o l'administració.	3	2	1	1
Establir una relació amb els malalts i les seves famílies o acompanyants que sigui respectuosa amb els seus drets, en especial els drets d'autonomia.	3	2	1	1
Saber identificar i planificar situacions al final de la vida. Informació i acompanyament al malalt i a la seva família.	3	3	2	1
Consultar eficaçment amb altres especialistes clínics o professionals sanitaris i col·laborar amb els mateixos per al maneig multidisciplinari del pacients quan la complexitat del cas ho requereixi.	3	2	2	1
Valorar l'encaix de la irradiació dintre del tractament multidisciplinari del càncer, coneixent la indicació o no de tractament sistèmic concomitant o la seqüència dels tractaments.	3	3	2	1
Valorar la indicació de radioteràpia en els pacients, per saber si el pacients és susceptible d'irradiació o no i la intenció del tractament radical o pal·liatiu.	3	3	2	1
Col·laborar en la recerca clínica i tecnològica en coordinació amb l'equip assistencial per a la seva eventual publicació o comunicació a la comunitat científica.	3	3	2	2
AREA D'ONCOLOGIA RADIOTERÀPICA	R1	R2	R3	R4
Conèixer el funcionament del circuit assistencial en base al sistema informatitzat de gestió del servei.		3	1	1
Conèixer el funcionament del programari de contorneig i càlcul dosimètric per al disseny dels tractaments.		3	1	1
Conèixer els fonaments radiobiològics de las radiacions		3	1	1
Conèixer les normes de radioprotecció i las normes bàsiques que regeixen el control de qualitat i seguretat en radioteràpia.		3	1	1
Delimitació correcta dels volums de tractament .		3	2	1
Conèixer las indicacions i contraindicacions de la braquiteràpia i la radioteràpia intraoperatoria.		3	2	1
Conèixer les mesures de control del pacient durant la braquiteràpia i la radioteràpia intraoperatoria.		3	2	1
Conèixer la aplicació de la braquiteràpia i la radioteràpia intraoperatoria.		3	2	2
Valorar la planificació dosimètrica dels tractaments en col·laboració amb els facultatius de la secció de física.		3	2	1
Verificar la correcta administració dels tractaments efectuant la supervisió del control de qualitat en la verificació dels mateixos a l'inici i durant el tractament.		3	2	1
Redactar un protocol d'actuació/tractament davant una situació clínica concreta.		3	2	2

